

GGD
Amsterdam

Tabellenboek
Corona
Gezondheidsmonitor
Jeugd
Amsterdam

2021

1. Leeswijzer

In het najaar van 2021 vond de Corona Gezondheidsmonitor jeugd plaats. Dit is een landelijk onderzoek, uitgevoerd door alle GGD'en in Nederland, naar de impact van corona op de gezondheid en het welbevinden van jongeren. Digitale vragenlijsten zijn afgenomen onder leerlingen in klas 2 en 4 van 42 scholen in de regio Amsterdam-Amstelland voor regulier voortgezet onderwijs. In totaal vulden 5.279 Amsterdamse jongeren de vragenlijst in, dat is een derde van het totaal aantal Amsterdamse leerlingen in klas 2 en 4 (15.780).

Bekijk [hier](#) een inblikvoorbeeld van de vragenlijst.

Opzet tabellen

De belangrijkste resultaten uit de Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 worden per thema in onderstaande tabellen weergegeven. Gemeentelijke en landelijke cijfers, en cijfers per stadsdeel (o.b.v. woonadres) worden in de tabellen gepresenteerd. Vanwege de betrouwbaarheid van de resultaten en de privacy van de respondenten hanteren we bij de rapportage een minimum van 100 respondenten die de vraag hebben ingevuld en een minimum van 5 respondenten per specifiek antwoord. Indien de aantallen lager liggen, worden de cijfers niet weergegeven.

Uitvoering van de berekeningen

De resultaten van elke stadsdeel zijn middels statistische toetsen vergeleken met de rest van Amsterdam. Verschillen zijn statistisch significant als de kans op toeval

kleiner is dan 5% ($p < 0,05$). Een significant verschil tussen een stadsdeel en de rest van Amsterdam wordt met groen (gunstiger) of rood (ongunstiger) aangegeven. Om te beoordelen of er een verschil is tussen Amsterdam en Nederland is gekeken naar de betrouwbaarheidsintervallen rond de prevalentiecijfers van Amsterdam en Nederland. Een significant verschil tussen Amsterdam en Nederland wordt met een * (sterretje) aangegeven.

Het wegen van de cijfers

Door de gegevens te wegen naar geslacht, leerjaar, onderwijsniveau en stadsdeel zijn de resultaten representatief voor de Amsterdamse leerlingen in klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs.

Hoe zijn de respondenten geworven?

Voor de Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 zijn alle scholen in de regio Amsterdam-Amstelland voor regulier voortgezet onderwijs benaderd. Van de 80 scholen hebben 42 scholen deelgenomen, waaronder 34 Amsterdamse scholen.

Periode van afname

Het onderzoek is afgenomen in een bijzondere periode en de resultaten moeten dan ook in dit licht worden gezien. In het najaar van 2021 hadden de jongeren in de anderhalve jaar daarvoor het nodige meegemaakt: twee lockdowns, avondklok, schoolsluitingen gedurende 19 weken, digitale lessen en de 1,5 meter maatregel. Dit heeft gevolgen gehad voor hun schoolprestaties, de sociale contacten en de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding.

2. Achtergrondkenmerken jongeren Amsterdam en Nederland

	Deelnemers Amsterdam		Populatie Amsterdam ¹	Deelnemers Nederland		Populatie Nederland ²
	Aantal	%	%	Aantal	%	%
Totaal	5.253	100	15.780	166.252	100	100
Geslacht³						
Mannen	2.438	46	49	82.202	49	49
Vrouwen	2.673	51	48	80.799	49	49
Anders	142	3	3	3.251	2	2
Leerjaar						
Klas 2	2.829	54	48	86.453	52	48
Klas 4	2.424	46	52	79.799	48	52
Onderwijsniveau						
VMBO	1.808	34	40	77.169	46	48
HAVO/VWO	3.445	66	60	89.083	54	52
Stadsdelen⁴						
Centrum	330	7	6			
Noord	742	16	15			
West	554	12	13			
Nieuw-West	952	20	22			
Zuid	779	17	13			
Oost	1.036	22	19			
Zuidoost ⁵	309	7	12			

1 Peildatum 1-10-2021: Bron: CBS/DUO

2 Bron: Landelijk bestand – Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021

3 Op basis van het percentage deelnemers in de 'Anders'-categorie bij geslacht is een schatting gemaakt van de 'Anders'-categorie in de populatie.

4 Stadsdeel waar de leerling woont in najaar 2021. Bij 564 deelnemers is het stadsdeel onbekend.

5 Jongeren uit Zuidoost die hebben meegedaan zitten op scholen buiten stadsdeel Zuidoost.

3. Corona

	NL	A'dam	Centrum	Noord	West	Nieuw-West	Zuid	Oost	Zuidoost
Gebeurtenissen tijdens coronaperiode (%)									
Heeft een of meer ingrijpende gebeurtenissen meegemaakt tijdens de coronaperiode	74	79*	82	79	74	75	85	82	77
Zelf in quarantaine geweest	52	58*	63	55	56	53	64	61	53
Zelf corona gehad	18	23*	26	22	22	24	23	22	15
Naaste heeft corona gehad	40	42*	43	43	39	44	46	44	37
Naaste heeft in het ziekenhuis gelegen vanwege corona	9	12*	11	14	11	16	12	11	13
Naaste heeft in het ziekenhuis gelegen door iets anders dan corona	17	17	20	16	15	18	18	17	17
Naaste is overleden aan corona	5	6*	6	8	4	9	6	5	9
Naaste is overleden aan iets anders dan corona	12	14*	18	13	14	12	16	15	16
Minder werk of inkomen voor (een van) de ouders	11	15*	22	15	17	11	15	16	20
Gevolgen van gebeurtenissen tijdens coronaperiode (%)									
Heeft nog last van de gebeurtenissen die hij/zij heeft meegemaakt tijdens de coronaperiode	20	22*	29	23	21	21	24	22	22
Ten gevolge van deze gebeurtenissen een verhoogde kans op ernstige psychosociale klachten	6	7	8	8	9	8	6	7	9
Hulp en steun behoefte tijdens coronaperiode (%)									
Had extra hulp/steun nodig tijdens de coronaperiode	39	42*	50	41	44	40	46	43	42
Behoefte aan hulp of steun tijdens de coronaperiode maar kan bij niemand terecht	6	9*	8	7	11	9	7	8	12
Leefomgeving tijdens lockdown (%)									
Vond het gemakkelijk om in de buurt te sporten/bewegen tijdens de lockdown	48	50*	51	45	45	50	54	55	47
Kon tijdens de lockdown thuis een plek voor zichzelf vinden als dat nodig was	78	73*	75	70	73	75	74	74	64

Significant verschil ($p < 0,05$)

Gunstiger dan de rest van Amsterdam

Ongunstiger dan de rest van Amsterdam

*significant verschil Amsterdam versus Nederland

4. Gezondheid, geluk en mentaal welbevinden

	NL	A'dam	Centrum	Noord	West	Nieuw-West	Zuid	Oost	Zuidoost
Geluk en gezondheid (%)									
Voelt zich meestal (zeer) gelukkig	77	74*	70	73	70	78	77	76	68
Ervaart zijn/haar gezondheid als (zeer) goed	83	84*	86	82	82	85	87	85	79
Heeft in de laatste 4 weken (zeer) vaak 5 of meer gezondheidsklachten ervaren	19	19	21	21	18	20	17	21	21
Weerbaarheid, veerkracht, vertrouwen in de toekomst (%)									
Is voldoende weerbaar	88	88	87	89	86	90	85	87	86
Herstelt snel na een moeilijke periode	65	65	66	64	65	68	65	63	61
Vindt het makkelijk om stressvolle gebeurtenissen te doorstaan	42	41	38	41	42	41	39	42	39
Heeft veel vertrouwen in de toekomst	53	57*	55	57	55	57	58	55	49
Psychische klachten, eenzaamheid, suïcidegedachten, stress (%)									
Heeft psychische klachten (MHI-5)	27	30*	34	29	33	26	30	31	35
Heeft ernstige psychische klachten (MHI-5)	4	4	5	4	5	4	5	3	5
Had afgelopen 12 maanden een enkele keer tot heel vaak suïcidegedachten	21	22	29	23	22	18	23	23	31
Heeft afgelopen 12 maanden (heel) vaak suïcidegedachten	5	6*	5	7	5	5	6	6	8
Heeft zich laatste 4 weken vaak of (bijna) altijd eenzaam gevoeld	10	11*	13	12	12	9	12	12	16
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door één of meer factoren	44	49*	56	50	53	46	50	50	50
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door school of huiswerk	34	40*	47	40	44	38	42	41	38

Significant verschil ($p < 0,05$)

Gunstiger dan de rest van Amsterdam

Ongunstiger dan de rest van Amsterdam

*significant verschil Amsterdam versus Nederland

5. Leefgewoonten en sociale leefomgeving

	NL	A'dam	Centrum	Noord	West	Nieuw-West	Zuid	Oost	Zuidoost
Middelengebruik (%)									
Ooit alcohol gedronken (alleen slokjes of heel glas of meer)	53	38*	54	37	40	22	52	42	44
Laatste 4 weken dronken of aangeschoten geweest	14	11*	18	8	14	5	16	13	8
Laatste 4 weken alcohol gedronken	29	18*	28	16	20	10	25	21	19
Is een binge drinker (afgelopen 4 weken minstens 5 drankjes bij één gelegenheid)	20	12*	22	9	15	7	15	14	11
Ooit gerookt (alleen trekjes of hele sigaret of meer)	16	17	24	13	21	9	23	19	20
Rookt minstens één keer per week sigaretten/shag	4	5	6	3	6	2	7	5	4
Heeft ooit wiet/hasj gebruikt	8	14*	20	10	15	7	18	17	12
Laatste 4 weken wiet of hasj gebruikt	4	8*	13	5	10	3	11	11	5
Lachgas ooit gebruikt	–	5	3	4	5	3	3	5	7
Social media gebruik en gamen (%)									
Ervaart zelf risico op problematisch gebruik sociale media	9	12*	15	11	12	11	11	11	16
Ervaart zelf risico op problematisch gamen	3	3	3	2	2	2	2	2	8
Bewegen en sporten (%)									
Sport of beweegt wekelijks in de vrije tijd	88	85*	92	83	86	81	91	88	75
Sport en beweegt dagelijks minimaal 1 uur (beweegnorm)	16	17	15	18	17	17	16	19	14
Beweegt 5 of meer dagen per week minstens 1 uur	43	40*	41	39	41	36	42	44	36
Sociale leefomgeving (%)									
Gepest op school: meerdere keren per maand	5	4	4	4	3	3	4	4	4
Gepest via internet: meerdere keren per maand	3	3	<	3	2	3	3	3	7
Kan bij iemand terecht bij een probleem of als hij/zij ergens mee zit	86	80*	81	80	76	81	85	82	74
Vindt homoseksualiteit (een beetje) raar of verkeerd	–	37	18	37	38	54	26	32	43
Heeft nu een gezinslid met een ernstige ziekte, beperking of verslaving (jonge mantelzorger)	12	11*	12	11	14	10	14	11	11

Significant verschil ($p < 0,05$)

Gunstiger dan de rest van Amsterdam

Ongunstiger dan de rest van Amsterdam

*significant verschil Amsterdam versus Nederland

– Landelijk niet uitgevraagd

< Aantal te klein om te presenteren

6. Achtergrond Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021

Met de Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 geven GGD'en inzicht in de fysieke en mentale gezondheid en leefstijl van jongeren tijdens de coronaperiode op landelijk, regionaal en gemeentelijk niveau. De resultaten van het onderzoek vormen een belangrijke basis voor de ontwikkeling en invulling van lokaal gezondheidsbeleid. Gemeenten zijn vanuit de wet verplicht om de gezondheidssituatie van hun inwoners in kaart te brengen, ook na rampen en crisissen. De coronacrisis is daar één van. Gemeenten laten deze wettelijke taak uitvoeren door GGD'en.

Op onze site [Gezondheid in Beeld](#) vindt u aanvullende indicatoren en uitsplitsingen naar leerjaar, geslacht, onderwijsniveau, herkomst en gezinssamenstelling.

De factsheet 'Impact corona en mentale gezondheid Amsterdamse jongeren 2021' is ook te vinden op: [Gezondheid in Beeld](#)

Landelijke, regionale en gemeentelijke cijfers zijn te vinden op: [RIVM Statline](#) en [VZinfo.nl](#).

Contact

De afdeling [Gezond Leven](#) van de GGD Amsterdam wil graag ondersteunen bij de interpretatie van deze cijfers en kan adviseren over het aanbod van preventieprogramma's en mogelijke vervolgcacties. Ook voor meer informatie over dit onderzoek en uw wensen voor vervolgonderzoek kunt u contact opnemen met de afdeling Gezond Leven.

Netwerk GOR (Gezondheidsonderzoek bij Rampen)

De GGD'en voerden de Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 uit in het kader van de Integrale (populatie-brede) Gezondheidsmonitor COVID-19. Hierbij werd samengewerkt met GGD GHOR Nederland, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Nivel en ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum, die samen het netwerk GOR vormen. Het onderzoek was bedoeld om de fysieke en mentale gezondheidseffecten als gevolg van de coronacrisis onder de Nederlandse bevolking inzichtelijk te maken. ZonMw was namens het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) opdrachtgever van de monitor en faciliteert verbinding tussen lopende onderzoeken.

Colofon

GGD Amsterdam, augustus 2023

Lenette Rietveld, Marijn Julius en Claudia Verhagen

Afdeling Gezond Leven

Gezondleven@ggd.amsterdam.nl

www.ggd.amsterdam.nl

telefoon 020 555 5494

Fotografie: Fotobank Amsterdam, Richard Mouw